

Val fyrst í 20. øld

Í hesi grein skal verða greitt eitt sindur frá, hvussu val gingu fyri seg fyri meira enn 100 árum síðani. Keldur eru fyrst og fremst Petur Alberg og Tingakrossur, har beiggi Petur, Kristin í Geil, var blaðstjóri. Tað liggur í hesum, at teir báðir vóru sjálvstýrismenn (og sosialistar), og hetta í eini tíð, tá ið veruligur munur var á flokkunum. Sum okkara lesarar hava varnast var Petur Alberg ein sera gløggur eygleiðari, sum tað kemur fram í dagbók hansara

LØGTINGSVAL

Óli Jacobsen
oli@sosialurin.fo

Innkalling av tingingum í 1898

Her skal fyrst verða endurgivin tann forvitnisliga frásøgnin hjá Petur Alberg um, tá ið tingið varð inkallað í desember 1898 at viðgera støduna við sjóverjuni undir Føroyum.

Tann 13 ára gamli Petur upplivdi hetta í fremstu røð, tí pápi hansara var tingmaður. Hann skrivur:

Lagtinget blev sammenkaldt til Overordentlig Samling d. 3. d.M. Dette var foranlediget ved, at min fader var oppe hos Amtmanden (føroyingurin Christian Bærentsen) for at tale med ham om en evt. sammenkaldelse af Lagtinget. Amt-

manden var enig med ham i, at det burde blive gjort. Men han mente ikke, at han kunde gøre det selv, da det saa vilde se ud, som om han stillede sig i Opposition til Regeringen. Det vilde i det hele taget se bedre ud, om der kom en »Opfordring«

fra selve Lagtingsmændene. Hertil svarede min Far: »Men saa kan vi ikke gøre noget, thi efter Loven udfordres hertil mindst Halvdelen af Tingets Medlemmer«. »Det gør ikke noget«, svarede Amtmanden. »om det ikke er saa

mange«. »Vil De gøre det, hvis de faar en Opfordring fra de her i Byen boende Lagtingsmænd?« spurgte min Fader. Hertil svarede Amtmanden »Ja«. »Godt,« svarede min Far, »saa skal jeg se, hvad jeg kan gøre«. Han gik omkring til de

andre, og et Øjeblik efter gik Effersøe, Müller, Finsen og min Far op til Amtmanden. Han bad dem straks om at skrive et Andragende angaaende Lagtingets sammenkaldelse, som ogsaa blev underskrevet af Enok D. Bærentsen (pápi amt-

Jóannes Patursson varð valdur á fólking í 1901

Oliver Effersøe koppaði Jóannes Patursson sum fólkatingsmaður í 1906

Klæmint Olsen varð valdur á fólking í 1898

Djóni í Geil tók stig til at kalla tingið saman í 1898 at viðgera sjóverjuna undir Føroyum

Christian Bærentsen var amtmaður og tingformaður. Hann legði Djóna í Geil ráð um, hvussu tingið kundi kallast saman